

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

19.05.2010.a nr 5.1-5/10-021

Koondumisele nr 5/2010 Felix Abba Oy Ab / Aktsiaselts Kalev Chocolate Factory loa andmine

Koondumine

05.05.2010.a esitas Felix Abba Oy Ab volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid KCF Valdus OÜ, AS Luterma ja Felix Abba Oy Ab 04.05.2010.a aktsiate müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab Felix Abba Oy Ab äriühingult KCF Valdus OÜ 100%-i Aktsiaseltsi Kalev Chocolate Factory aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuulub Aktsiaselts Kalev Chocolate Factory Felix Abba Oy Ab valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.05.2010.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Felix Abba Oy Ab (edaspidi Felix Abba) ja Aktsiaselts Kalev Chocolate Factory (edaspidi KCF).

Felix Abba (registrikood 0640964-0) on Soomes registreeritud äriühing, mis kuulub Orkla ASA kontserni. Felix Abba tegeleb konserveeritud köögiviljade, heeringa, piimatoodete ja leivakatete tootmisega ning ketšupi, mahlade, kalatoodete, pasta, pizza jne turustamisega.

Eestis on Orkla ASA kontsernil järgmised tütarettevõtjad:

- 1) Aktsiaselts Põltsamaa Felix, mis tegeleb ketšupi, sinepi, mahlade, mahlajookide, mooside, veinide, majoneesi, kastmete, leivakatete, kalatoodete, konserveeritud köögiviljade ja muude toidukaupade tootmise ja müügi, sh

vähesel määral ka samasse kontserni kuuluva Oy Panda Ab poolt toodetud lagritsa ja šokolaadi müügiga.

- 2) OÜ Vilmix, mis tegeleb pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja müügiga.
- 3) Sapa Profiilid AS, mis tegeleb alumiiniumprofiilide tootmisega.
- 4) Axellus OÜ, mis tegeleb tervisetoodete ja toidulisandite müügiga.

KCF (registrikood 11267031) on Eestis registreeritud äriühing, mis tegeleb šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete tootmise ja müügiga. Lisaks omandas KCF enne käesolevat koondumist Aktsiaseltsilt Vilma jahusegude tootmise ettevõtte ning Aktsiaseltsilt Kalev Jõhvi Tootmine küpsiste tootmise ettevõtte. Koondumise teate kohaselt omab KCF-i üle valitsevat mõju KCF Valdus OÜ, mille üle omakorda omab kaudset valitsevat mõju füüsiline isik Oliver Kruuda äriühingute AS Luterma, AS Rubla ja osäühingu Linderin Grupp kaudu.

KCF-il on tütarettevõtja OÜ Maiasmokk, mis tegeleb pagaritoodete ning šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete tootmise ja turustamisega.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Ettevõtjate 2009.a käive Eestis oli kokku üle 100 miljoni krooni ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 30 miljonit krooni, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

KCF tegeleb šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete, magusate küpsiste ning tarbijatele mõeldud jahusegude tootmise ja hulgimüügiga. Orkla ASA kontsern, kuhu kuulub Felix Abba, tegeleb Eestis muu hulgas pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja müügiga ning Oy Panda Ab poolt toodetud lagritsa ja šokolaadi müügiga. Seega tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete tootmise ja hulgimüügi (edaspidi hulgimüügi) osas ning vertikaalne seos pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja müügi ning magusate küpsiste ja jahusegude tootmise vahel.

Šokolaadi- ja suhkrukondiitritooted on peamiselt suhkrust ja/või kakaost valmistatud maiustused. Šokolaadikondiitritoodete hulka kuuluvad šokolaaditahvlid, šokolaadibatoonid ja šokolaadikompvekid, suhkrukondiitritoodete hulka kuuluvad

erinevad karamellid, dražeed, iirised, närimiskompvekid, sefiir, lagritsaassortiid ja martsipan.

Euroopa Komisjon (edaspidi Komisjon) on oma otsustes (nt juhtum nr COMP/M.5644 – *Kraft Foods/Cadbury*) olnud seisukohal, et šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete puhul võib eristada šokolaadikondiitritoodete kaubaturgu ja suhkrukondiitritoodete kaubaturgu, mis võivad omakorda jaguneda alamturgudeks. Geograafiline turg on Komisjoni hinnangul šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete valdkonnas riigisisene.

Kuna käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturul mistahes kaubaturu määratluse korral, ei ole kaubaturu täpne määratlemine vajalik ning analüüsitakse konkurentsiolukorda šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturul Eestis.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Käesoleva koondumise puhul hõlmab šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturu maht Eestis toodetud (ja tootjate poolt Eestis edasi müüdnud) ning Eestisse imporditud šokolaadi- ja suhkrukondiitritooteid (s.o tootmine + import – eksport). Koondumise teate kohaselt oli koondumise osaliste hinnangul, tuginedes Statistikaameti andmetele, šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturu maht Eestis 2009.a u [...] miljonit krooni. KCF-i turuosa šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturul Eestis oli 2009.a [...] % ning Felix Abba turuosa, mis tuleneb Oy Panda Ab toodete turustamisest, oli u [...] %. Koondumise osaliste turuosad kokku šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturul moodustasid 2009.a [<40] % ning seega on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Käesoleva koondumise puhul tekib vertikaalne seos koondumise osaliste tegevuste vahel pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja hulгимүүги ning magusate küpsiste ja tarbijatele mõeldud jahusegude tootmise osas.

Kuna käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja hulгимүүги, magusate küpsiste tootmise ja hulгимүүgi ning tarbijatele mõeldud jahusegude tootmise ja hulгимүүgi valdkonnas mistahes kaubaturu määratluse korral, ei ole kaubaturgude täpne määratlemine vajalik

ning hinnatakse käesoleva koondumise mõju konkurentsiolukorrale nimetatud kaubaturgudel Eestis.

Pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja hulгимүүги kaubaturu maht Eestis oli 2009.a OÜ Vilmix hinnangul u 230 – 250 miljonit krooni ning koguseliselt u 10 000 tonni.

Felix Abbaga samasse kontserni kuuluva OÜ Vilmix müügitulu nimetatud kaubaturul oli 2009.a [...] miljonit krooni ning turuosa [...]%. KCF-iga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja hulгимүүги kaubaturu äritegevust ei omanud.

Koondumise teate kohaselt oli koondumise osaliste hinnangul, tuginedes Statistikaameti andmetele, magusate küpsiste tootmise ja hulгимүүги kaubaturu maht Eestis 2009.a u [...] miljonit krooni. Magusate küpsiste tootmise ja hulгимүүги kaubaturu mahu arvutamisel on lähtutud samadest põhimõtetest, mis šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturu puhul (s.o tootmine + import – eksport).

KCF-i müügitulu magusate küpsiste tootmise ja hulгимүүги kaubaturul oli 2009.a [...] miljonit krooni ning turuosa [...]%, kogustest lähtudes aga [...]%. Felix Abbaga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad nimetatud kaubaturul ei osalenud.

Koondumise osalised ei esitanud andmeid tarbijatele mõeldud jahusegude tootmise ja hulгимүүги kaubaturu mahu kohta, põhjendades seda asjaoluga, et usaldusväärsed andmed nimetatud kaubaturu kogumahu kohta ei olnud kättesaadavad koondandmete puudumise tõttu, kuna Statistikaamet vastavat arvestust ei pea. Konkurentsiamet nõustub antud juhul andmete mitteesitamisega kaubaturu mahu kohta, kuna KCF-i käive nimetatud kaubaturul oli vaid [...] miljonit krooni ning vertikaalne seos OÜ Vilmix poolt müüdavate toodetega on koondumise osaliste väitel väike.

Kuna koondumise osaliste turuosad pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja hulгимүүги, magusate küpsiste tootmise ja hulгимүүги ning koondumise osaliste hinnangul ka tarbijatele mõeldud jahusegude tootmise ja hulгимүүги kaubaturul olid alla 25%, ei ole nimetatud kaubaturgude puhul tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturgudega.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste turuosad kokku šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete hulгимүүги kaubaturul Eestis moodustasid 2009.a [<40]%

Koondumise teate kohaselt on koondumise osaliste suurimateks konkurentideks Fazer Confectionery Ltd (turuosa u [...]%), Mars Finland Oy Estonian branch (turuosa [...]%) ning Läti äriühingu Laima tooteid turustav NP Foods Eesti OÜ (turuosa [...]%).

Pagari- ja kondiitritööstuse toorainete tootmise ja hulгимүүги kaubaturul on koondumise teate kohaselt OÜ Vilmix suurimateks konkurentideks Leipurin Estonia Aktsiaselts (turuosa [...]%), Aktsiaselts Balt-Hellin (turuosa [...]%) ja Toikako Kaubandus OÜ (turuosa [...]%). Magusate küpsiste tootmise ja hulгимүүги kaubaturul on KCF-i peamisteks konkurentideks Kraft Foods Eesti OÜ (turuosa [...]%), NP Foods Eesti OÜ (turuosa [...]%) ja kaubamärgiga „Maiasmokk“ tooteid turustav OÜ Kommivabrik (turuosa [...]%). Tarbijatele mõeldud jahusegusid toodavad peale KCF-i veel Dobeles Dzirnarnieks AS, Balti Veski AS, Osäühing Väandra Leib ning lisaks on Eesti turul esindatud veel selliste kaubamärkidega jahusegud nagu Betty Crocker, Rainbow, Martino ja Dr. Oetker.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesolev koondumine ei mõjuta märkimisväärselt konkurentsiolukorda šokolaadi- ja suhkrukondiitritoodete, pagari- ja kondiitritööstuse toorainete, magusate küpsiste ning tarbijatele mõeldud jahusegude tootmise ja hulгимүүги kaubaturgudel Eestis, sest ka koondumise järgselt tegutsevad nimetatud kaubaturgudel mitmed ettevõtjad ning kaubaturgudel toimib tihe konkurents.

Koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Felix Abba Oy Ab / Aktsiaselts Kalev Chocolate Factory koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 19.05.2010.a otsuse nr 5.1-5/10-021 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Külliki Lugenberg/ 04.06.2010.a